

# OBSAH

<b>OBSAH</b> .....	7
<b>KOLEKTIV AUTORŮ</b> .....	13
<b>SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK</b> .....	17
<b>ÚVODEM</b> .....	19
<b>1. MANŽELSTVÍ V HISTORICKÝCH SOUVISLOSTECH</b> .....	21
1.1 Právní úprava uzavírání manželství v českých zemích ve středověku a raném novověku (Normy a právní praxe moravského zemského práva) .....	21
1.1.1 Uzavírání manželství v raném středověku: římskoprávní tradice a křesťanství .....	21
1.1.2 Manželství jako smlouva podle kanonického práva .....	25
1.1.3 Uzavírání manželství v českých zemích ve středověku .....	29
1.1.4 Šlechtické sňatky a uzavírání manželství podle moravského zemského práva v předbělohorské době .....	34
1.2 Manželství v době osvěcenského absolutismu .....	57
1.2.1 Důvody omezení vlivu církve od 17. století .....	59
1.2.2 Reformy v rodinném právu v tereziánské a josefínské době .....	59
1.2.3 Shrnutí sledovaného období .....	69
<b>2. VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY UZAVÍRÁNÍ MANŽELSTVÍ A VZTAHŮ MEZI MANŽELY OD O. Z. O.</b>	
<b>PO SOUČASNOST</b> .....	70
2.1 Obecný zákoník občanský z roku 1811 .....	70
2.2 Rodinné právo v právním řádu samostatného Československa .....	72
2.3 Uzavírání manželství v historických právních úpravách .....	73
2.3.1 Příprava na uzavření manželství .....	73
2.3.2 Překážky manželství .....	76
2.3.3 Uzavření manželství v užším slova smyslu .....	81
2.4 Shrnutí sledovaného období .....	84

---

<b>3. VZNIK MANŽELSTVÍ .....</b>	<b>86</b>
3.1 Úvodem .....	86
3.2 Druhy sňatků .....	88
3.2.1 Občanský sňatek .....	89
3.2.2 Osoba oddávajícího v případě občanského sňatku .....	90
3.2.3 Církevní sňatek .....	92
3.2.4 Osoba oddávajícího v případě církevního sňatku .....	93
3.3 Předoddavkové řízení .....	94
3.4 Místo sňatečného obřadu .....	95
3.5 Průběh sňatečného obřadu .....	96
3.6 Příjmení manželů a společných dětí .....	97
3.7 Další prohlášení dle § 665 OZ .....	99
3.8 Zvláštní způsoby uzavírání manželství .....	100
3.8.1 Ohrožení života snoubence (snoubenců) .....	100
3.8.2 Uzavření manželství mimo území ČR českými státními občany .....	102
3.8.3 Zmocnění při uzavírání manželství .....	102
3.9 Způsobilost uzavřít manželství a zákonné překážky manželství .....	103
3.9.1 Překážka nesvéprávnosti nezletilého .....	104
3.9.2 Překážka omezené svéprávnosti zletilého .....	106
3.9.3 Překážka dřívějšího manželství, registrovaného partnerství nebo jiného obdobného svazku uzavřeného v zahraničí .....	107
3.9.4 Překážka příbuzenství .....	108
3.9.5 Překážka závislosti postavení .....	109
<b>4. MANŽELSTVÍ ZDÁNLIVÉ A NEPLATNÉ .....</b>	<b>111</b>
4.1 Úvodem .....	111
4.2 Neplatné manželství .....	112
4.3 Zdánlivé manželství .....	116
<b>5. VZTAHY MEZI MANŽELY .....</b>	<b>121</b>
5.1 Obecná východiska .....	121
5.2 Pojem a účel manželství .....	122
5.3 Právní povaha manželství .....	123
5.4 Manželské společenství .....	124
5.5 Pojem „rodinná domácnost“ .....	125

---

5.5.1	Rodinná domácnost manželů .....	125
5.5.2	Faktická odluka manželů .....	126
5.5.3	Rodinná domácnost rodiny .....	127
5.5.4	Rodinná domácnost .....	127
5.5.5	Společná domácnost .....	127
5.6	Rovné postavení muže a ženy v manželství .....	128
5.6.1	Historické souvislosti .....	128
5.6.2	Současná právní úprava .....	129
5.6.3	Mezinárodní prameny rovnosti mužů a žen .....	130
5.7	Povinnosti a práva mezi manžely .....	131
5.7.1	Povaha povinností a práv manželů .....	131
5.7.2	Klasifikace povinností a práv mezi manžely .....	132
5.7.3	Katalog povinností a práv manželů .....	133
5.7.4	Uspokojování potřeb rodiny .....	142
5.7.5	Dvě domácnosti .....	144
5.7.6	Přispívání na náklady rodinné domácnosti při faktické odluce .....	144
5.7.7	Rozhodování o záležitostech rodiny .....	145
5.7.8	Obstarávání záležitostí rodiny .....	147
5.7.9	Vzájemné zastupování manželů .....	149
5.7.10	Výživné mezi manžely .....	150
5.8	Dílčí závěr .....	151
<b>6.</b>	<b>MANŽELSKÉ MAJETKOVÉ PRÁVO .....</b>	<b>152</b>
6.1	Úvodem k pojmu a významu manželského majetkového práva .....	152
6.2	Společné jmění manželů a manželské majetkové režimy .....	153
6.2.1	K pojmu společné jmění manželů .....	154
6.2.2	Zákonný majetkový režim .....	156
6.2.3	Majetkové režimy odlišné od zákonného režimu .....	161
6.2.4	Změny manželského majetkového režimu .....	168
6.2.5	Právní režim dluhů a ochrana třetích osob .....	168
6.3	Zánik a vypořádání společného jmění .....	171
<b>7.</b>	<b>BYDLENÍ MANŽELŮ .....</b>	<b>175</b>
7.1	Úvodem .....	175
7.2	Bydlení manželů za trvání manželství .....	178
7.3	Ochrana bydlení manželů za trvání manželství .....	181

---

7.4	Bydlení po zániku manželství .....	182
7.4.1	Bydlení manželů po zániku manželství smrtí .....	193
7.4.2	Bydlení manželů po zániku manželství rozvodem .....	186
<b>8.</b>	<b>ZÁNİK MANŽELSTVÍ .....</b>	<b>189</b>
8.1	Úvodem .....	189
8.2	Smrt .....	190
8.3	Prohlášení za mrtvého .....	191
8.4	Změna pohlaví .....	193
8.5	Prohlášení manželství za neplatné .....	194
8.6	Rozvod .....	195
8.6.1	Tzv. „sporný“ a „nesporný“ rozvod .....	198
8.6.2	Tvrdoštní klauzule .....	202
<b>9.</b>	<b>ŘÍZENÍ VE VĚCECH MANŽELSKÝCH .....</b>	<b>206</b>
9.1	Úvodem .....	206
9.2	Stručný přehled řízení .....	207
9.3	Řízení o rozvod manželství .....	214
9.4	Předběžné řízení ve věci ochrany proti domácímu násilí .....	217
9.5	Řízení o povolení uzavřít manželství .....	220
9.6	Řízení o neplatnost manželství a určení, zda tu manželství je či není .....	225
9.6.1	Prameny právní úpravy .....	225
9.6.2	Povaha řízení .....	225
9.6.3	Procesní subjekty .....	227
9.6.4	Zahájení řízení .....	228
9.6.5	Průběh řízení .....	230
9.6.6	Rozhodnutí a náklady řízení .....	232
9.6.7	Náprava vadných rozhodnutí .....	233
<b>10.</b>	<b>MANŽELSTVÍ S MEZINÁRODNÍM PRVKEM .....</b>	<b>235</b>
10.1	Úvodem .....	235
10.2	Kolizní úprava platnosti a existence manželství .....	235
10.3	Reflexe mezinárodních manželství do národního práva .....	246
10.4	Úprava platnosti a existence manželství s mezinárodním prvkem .....	250
10.5	Kolizní úprava osobních a majetkových poměrů manželů v mezinárodním manželství .....	255

10.6 Úprava majetkových poměrů mezi manžely v manželství s mezinárodním prvkem .....	259
<b>11. PRÁVNÍ ÚPRAVA MANŽELSKÉHO PRÁVA</b>	
<b>NA SLOVENSKU .....</b>	<b>265</b>
11.1 Pojem a funkce manželství .....	265
11.2 Vznik manželství .....	266
11.2.1 Podmínky vzniku manželství .....	266
11.2.2 Postup před uzavřením manželství .....	267
11.2.3 Uzavření manželství (oddání) .....	269
11.3 Forma uzavření manželství .....	270
11.3.1 Uzavření manželství před matričním úřadem .....	271
11.3.2 Uzavření manželství před orgánem církve .....	272
11.3.3 Konzulární sňatek .....	274
11.3.4 Uzavření manželství zástupcem .....	275
11.4 Postup po uzavření manželství .....	276
11.5 Okolnosti vylučující uzavření manželství .....	277
11.5.1 Neplatné manželství .....	277
11.5.2 Putativní manželství .....	284
11.6 Zánik manželství .....	285
11.6.1 Zánik manželství smrtí nebo prohlášením jednoho z manželů za mrtvého .....	286
11.6.2 Zrušení manželství rozvodem .....	287
<b>12. ŘÍZENÍ VE VĚCECH MANŽELSKÝCH</b>	
<b>VE SLOVENSKÉ REPUBLICE .....</b>	<b>289</b>
12.1 Řízení o povolení uzavřít manželství .....	289
12.1.1 Procesní aspekty řízení o povolení uzavřít manželství .....	289
12.1.2 Příslušnost soudu k řízení o povolení uzavřít manželství .....	289
12.1.3 Účastníci řízení v řízení o povolení uzavřít manželství .....	290
12.1.4 Průběh řízení o povolení uzavřít manželství .....	290
12.1.5 Zvláštnosti odvolacího řízení o povolení uzavřít manželství .....	292
12.1.6 Řízení o povolení uzavřít manželství a mimořádné opravné prostředky .....	293

12.2 Neplatnost manželství .....	294
12.2.1 Procesní aspekty řízení o neplatnost manželství .....	294
12.2.2 Řízení o neplatnost manželství .....	295
12.2.3 Řízení o neplatnost manželství a mimořádné opravné prostředky .....	304
12.2.4 Řízení o neplatnost manželství a úprava práv a povinností k nezletilým dětem .....	306
12.3 Neexistence manželství .....	311
12.3.1 Procesní aspekty řízení o určení, že manželství nevzniklo .....	311
<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>313</b>
<b>SUMMARY .....</b>	<b>316</b>
<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY .....</b>	<b>319</b>
Monografie, učebnice, komentáře .....	319
Články, příspěvky ve sbornících .....	325
Judikatura .....	330
Prameny .....	331
Internetové zdroje .....	334